

Nr 603

Av herr Ohlin m. fl., om förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten.

Elektroniken intar en allt viktigare ställning i det moderna samhället. Välbekant är elektronikens roll i det dagliga livet, bl. a. inom masskommunikationsmedlen radio och television. Dess betydelse inom industrien för automatiserade tillverkningsprocesser och kontroll är i ständigt stigande. Datamaskintekniken vinner terräng på allt flera områden, t. ex. inom affärlivet. Härtill kommer att elektronisk instrumentering av olika slag är en väsentlig förutsättning för vetenskapliga framsteg på snart sagt alla naturvetenskapliga och medicinska forskningsfält. Modern medicinsk diagnos- och behandlingsmetodik utnyttjar f. ö. elektronisk apparatur som hjälpmedel i allt större utsträckning.

Med hänsyn till elektronikens växande uppgifter är det viktigt att goda utbildningsmöjligheter finns på detta område och att forskningen får tillräckliga resurser. Den högre utbildningen inom elektronik sker f. n. till övervägande del vid de tekniska högskolorna. Först ganska sent fick dessa arbetsmöjligheter i rimlig utsträckning. Tyvärr är ämnet fortfarande underrepresenterat vid universiteten. I Uppsala, Lund och Stockholm är elektroniken företrädd endast genom laboraturer, såsom en gren av fysiken. Denna otillräckliga arbetsmöjlighet påpekas f. ö. i universitetsutredningens betänkande VII). Det är därför angeläget att professurer i elektronik inrättas vid universiteten. Därmed skulle följa ett välbehövligt tillskott av specialister med högre utbildning i ämnet. Dessutom bör man beakta elektronikens speciella ställning som en viktig hjälpvetenskap åt en rad andra ämnen, företrädda vid universiteten. En orienterande undervisning för specialister på andra områden är av detta skäl önskvärd.

Det bör även påpekas att gränserna mellan tekniskt orienterade ämnen och rent naturvetenskapliga ämnen alltmera raderas ut genom det ökade samarbetet mellan dem. Det gäller särskilt inom modern elektronik, som bygger på framsteg inom det fasta tillståndets fysik.

Vid Uppsala universitet bedrivs sedan något år tillbaka utbildning av civilingenjörer (tekniska fysiker), där elektronikundervisningen har stor betydelse.

Fr. o. m. 1961 är elektroniken särskilt examensämne i fil. lic.-examen vid Uppsala universitet och fr. o. m. 1962 vid Stockholms universitet. Utöver denna högstadieundervisning bedriver laboratorerna också undervisning på

fil. kand.- och fil. mag.-stadiet. I Uppsala och Lund förestår laboratorerna centrala elektroniklaboratorier (bekostade av statens naturvetenskapliga forskningsråd), vilka biträder övriga universitetsinstitutioner vid planering och utförande av forskningsprojekt där elektronisk instrumentering spelar en väsentlig roll.

Beträffande Uppsala universitet framgår sålunda att nuvarande innehavaren av elektroniklaboraturen har att fullgöra undervisning och examination på hög- och lägstadiet, att elektronikundervisningen spelar en viktig roll vid civilingenjörsutbildningen samt att laboratorn leder ett centralt elektroniklaboratorium till tjänst åt övriga institutioner beträffande instrumentproblem men även genom orienterande elektronikundervisning. Överförandet av laboraturen i en professur vore sålunda väl motiverat. Förhållandena är i väsentliga avseenden likartade vid Lunds och Stockholms universitet.

Med hänsyn till ovan berörda förhållanden synes det vara angeläget att frågan om elektronikens ställning vid universiteten ägnas ökad uppmärksamhet av statsmakterna och att dess ställning vid universiteten förstärkes.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till nästa års riksdag om en förstärkning av elektronikens ställning vid universiteten.

Stockholm den 26 januari 1964

Bertil Ohlin

Gustaf Kollberg

Gunnar Helén
